

ДІЛО

виходить щоденно перерпопуднем

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10, II. пов.
Конто почт. шая 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Нач. Редактор приймає
від 10—12 год. передпол.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 4-20 зл.
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 дол. Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 ал., Німеччині 7-90
ал., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 к. к., Ру-
мунії 150 лей, Болгарії 7-50
ал., Австрії 7-50 ал. Замі-
адреси 1 дол.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
17 сот.

„Визначна індивідуальність“.

Хоч проф. Ст. Грабські ще перед об'яттям портфелю міністра освіти був все ідеологічним, а в останніх часах і фактичним керівником того міністерства, на що між иншим вказує порада прем'єра Владислава Грабського, дана делегації українського й білоруського клубу, щоби з домаганням продовження речиння шкільного плекбінситу звернулася до його брата, — то фомально номінації

на міністра освіти доконано до- перва 25. п. м. Всевадна реакція на правниця, роблячи деякі формальні і скромні уступки негломонному Гугутові, одночасно піддала його від твердий вплив і курателю

„Газета Варшавська“, центральний орган ендаций, спиноуючись на номінації проф. Ст. Грабського, визнає, що він увійшов до кабінету свого брата, не як представник вищеполітків, але як „фаховець“, як „визначна індивідуальність“, як „знаменитий керівник справ освіти й виховання“. Прем'єр Вл. Грабські, що з успіхом уже другий рік репрезентує „твердий курс“ і „сильну руку“, покликав до кабінету свого брата, бо та твердість є видно родинною прикметою, родинним „добром“ ро- вони Грабських.

Таким чином від 26. п. м. проф. Ст. Грабські вже не лише ідеологічно, але й формально та фактично кермує справами освіти й виховання в Польщі. А є справді оригінальним типом з галерії аморального „тосп-ого człowiek-a“, дійсно визначною індивідуальністю, пропатором і виконавцем гасла: „національний інтерес понад все!“

Перебуваючи в Римі у зв'язку зі справою конкордату, теперішній міністр висловився в однім товаристві на захист одного журналіста на те- му польської політики супроти на- ціональних меншостей, що до 25 літ в Польщі не буде вже ніяких національних мен- шостей. А щоби його невірнo не козумили, додав, що всі національ- ні меншости будуть засимільовані, засполонизовані. І це доведе до зникнення тієї проблеми, а не те, що вони вірнуть зв'язки з Поль- щою. Журналіст, одержавши та- ку відповідь, висловив свій су- мнів, чи при такій політиці у відно- шенні до непольських народів до 25 літ ще існуватиме Польща — як державний організм. Та у відповідь на цю замітку настулила глуха мов- чина. А це тому — додамо — що польські націоналісти взагалі, а проф. Стан. Грабські зокрема вище ставлять існування й розріст вели- кої нації від існування держави. Держава є тільки одною з форм життя нації. І по його ідеологіч- ному напрямку має рацію існу- вання тільки велика суцільно- національна держава, або хада. Коли ж якась нація не в си- лі сама створити великодержави, то повинна до того ужити як мате- ріал, як логічний відомки — менші чи більші — інші народи, стоплюючи їх одним денационалізації в одну, в даному випадку польську націю. А колиб держава як організація

тих або інших причин стояла на перепоні цій зоологічній ідеї (по- жертя слабшого сильнішим), то краще в ім'я величчя нації пожерт- вувати державою.

Таким є світогляд цієї визначної індивідуальності, такі заповіді про- відус цієї „тосп-ого człowiek“.

Годиться об'єктивно признати, що новий міністр освіти є індивідуальністю суцільною, ясно зазначеною, марклитною, що він не криється зі своїми думками і поглядами, але висловлює їх з рід- кою відвагою і щирістю.

проф. Грабські конструує собі й відповідні позитивні твер- дження, як нпр. „фактом є, що українського народу сьогодні (?!) нема, а Україні є тільки одною з русинських партій“. Правда, з цього твердження не можна зро- зуміти, чи нема лише Українців, які є „одною з русинських партій“, чи нема й „Русинів“, яких одною з партій є Українці. Логічно виходило би, що нема тільки укра- їнського народу, але за те є „ру- синський“ чи „русинський“ нарід. Та в одній зі своїх статей посередню твердить проф. Грабські, що й „русського“ чи „русинського“ наро-

ду, себ-то нації нема, а є тільки греко-католики, православні і „ту- тешні“, безіменні, без традиції й національної свідомості, а тому „про денационалізацію там (на українській національній території) когонебудь в користь Польщі не можна поважно говорити. Бо не можна денационалізувати того, хто не має національної свідомості, хто є лише „тутешнім“. А з цього ясний і логічний висновок, що „помилкою було би даліше вдер- жування окремих руських держав- них шкіл. Державна школа з пра- вила повинна бути польською“...

На такій „фільсофії“ зродився „компроміс“ проф. Грабського, „ком- проміс“, який на чолі місце ви- дигає „асиміляційний вплив поль- ської культури“.

І з цього ідеологічного джерела стихійно ринула й теза про „спільну“ шко- лу „в ім'я принципу єднання і лу- чення для згідного співжиття насе- лення національно-мішаних земель“, теза, що лягла в основу „деяких постанов про організацію шкіль- ництва“ на українській і білорусь- кій національній території.

Так представляється ця „визначна індивідуальність“, цей „фаховець“, знаменитий керівник справ освіти й виховання в межах Польщі. Єди- ною, головною і провідною метою цієї індивідуальності є якнайскор- ше і найгрунтовніше спольонізу- вати „кресі“. В тому напрямку проявлялася досі і проявлятиметься даліше діяльність проф. Грабського, на тій основі виростатиме ще біль- ше і вище його індивідуальність.

Ф. Ф.

Інтелігенція і село.

Польські дема- гоги з Пяста, Визволенія, Зайонку Людового і Хлопського взяли за бадамучення наших селян перед сподіваними виборами. В Галичині на перше місце вибиваються п'я- тісти та бридівці. На всяких влаш- товуваних ними зборах і вічах го- лосять вони крайню демагогічні та брехливі гасла. При допомозі та- ких, колудуючих не раз із карним кодексом клічів, вони наизавду мо- жуть прислати для себе частину нашого менше свідомого селянства.

Наш селянин, прибитий нині нуж- дою та горем, визискуваний та крижджений всіми до тої міри, що для нього дуже легко впасти жерт- вою ще й політичного визиску, жертвою несумлінної демагогії та грубого обману. Нині нашим селян- ством так мало хто онікується, що він може повірити всякому пройди- світові, як що той в гарних словах

змалює рай на землі. А вони, ці польські демагоги грають не тіль- ки на його соціальних, але й на на- ціональних струнах. На його очах во- ни не спинаються навіть перед не- гаптею польської державности і ще більше. Зовсім слухаючі лише на ту тему львівська „Воля Народу“:

„Для помислення селян вони часто про- голошують на вічах такі резолюції: про- жимо, що за кілька їх слово наш брат тпів би роками в тюрмі“.

Додамо, що за такі промови по- пав би в тюрму не тільки кожний український громадянин але навіть український посол а за ними всі ті, що слухали таких промов.

Польські демагоги завиваються і рухаються — а щож ми на те? Наша не менше від селянства збі- дована інтелігенція попала в інер- цію та апатію. Воно й не диво! Бож ніхто инший тільки названі польські демагоги від ряду літ ста- ралися і до нині намагаються абити клин між український народ та його

інтелігенцію. Чем вони не цурали- ся ні терору ні концентраційних таборів, ні тюрми а все для того, щоби її стероризувати та зломити. Частинно вони свою мету осигну- ли. Наслідком загального анчер- пання

значна частина тої інтелі- генції цілковито відсахнулася від всякої участі в громадському жит- тю. Цю обставину вважали викорис- товувати народні вороги. Вони від терору перейшли до агітації. Ту нещасну інтелігенцію обидують нині болотом, сіють до неї недо- віря серед широких мас селянства.

Для українського інтелігента оста- ла альтернатива: або добути собі працю серед свого народу давнє провідне становище в ньому або з реїгнацією погодитися на те, щоби

демагоги опанували цілковито все- народні настрої та повернули їх проти українського інтелігента. До цього останнього він ніяк допусти- ти не може. Цілі останні десятиліт- та працювала наша інтелігенція над народом. Вона підготувала його до світлого моменту визвольної боротьби. Багато-багато україн- ських інтелігентів у «іралю разом зі селянством та на його очах на по- лях боротьби. Народ віря своїй інтелігенції, народ йшов за нею, бо вона його не обманювала. І він це знав. Він знав, що його інтелі- генція кість із кости і кров із крові його, бо вона з нього вий- шла.

Українська інтелігенція це народ- ня інтелігенція. І вона не може і не сміє допустити до того, щоби на її народі допускалися всяких бо- лючих експериментів

Очевидно, що з демагогією польських прой- дисаїтів боротися важко. В ній їх не тільки не можна переламувати але навіть її добити. А немож- ливе це не тільки з чисто поліцій- них та карних мотивів, але й з ин- ших далеко важливіших. Український інтелігент вже не раз доказав,

Та ніколи не доказав український інтелігент того, щоби він працював для народу несумлін- но та безвідповідально. За свою працю він все ніс відповідальність, все мав її почуття. Ніколи не від- народу на з горні обраховані аван- тюри та невдачі, ніколи не спрово- джував на нього нещастя та лихо- ліття.

А через те й тепер не може він побороювати польських пройдисаї- тів їхніми засобами. Він може спі- ралізувати всю їхню шкідливу ро- боту тільки систематичною, буден- ною, рівночасно затяжною працею серед народу і на всіх ділянках народнього життя. Тільки таким чином здобуде собі українська ін- телігенція новою прихильність, симпатію та довіру свого народу. Як це наступити, то вплив воро- жих елементів сам собою спараді- жується.

Українська інтелігенція мусить перестати розуміти подія праці між собою. Освіта, кооперація, госпо- дарство для одних, політика і по- літична боротьба для других. По- літикою та політичними виховання- ми можуть займатися тільки від- ні незалежні люди, але освітою кооперацією і господарством всі.

ДИВАНИ
ФІРАНКИ
ПОРТИЄРИ
СПАЛЬНІ

ХІДНИКИ
КАПИ
НАКИДИ
ІДАЛЬНІ-САЛЬОНИ

КОВДРИ
МАТЕРАЦІ
ПОДУШКИ
ОТОМАНИ

ДРЕЛІХИ
МАТЕР. МЕБЛ
СІННИКИ
ЗАЛ. ЛІЖКА

ЙОСИФ ШУСТЕР, Львів, Рутівського 10. Телефон ч. 32-54.

Перероблювання ковдер, матеріалів в однім дні.

1630

сповна подвійної ролі спору але й демонстрували їх при допомозі спортсменів. Від кожного мача аж до лещетів все було вчислено та задемонстровано. Підбірка була зібрана дуже численно. З публіки ніхто не розвівся, щоб не пошкодити їй та розв'язати те, що після цього юнгу ідею про те, щоб наші студенти могли послуговуватися лещетами при виконанні деяких духовних функцій в наглядних випадках в сімейній школі, щоб уникати совіт (лиж) для комунізації зі сусідніми селами (ж) містечками. Атракцією вечора були легко-серйозні та важко-атлетичні змагання під проводом нашого відомого атлета Волинця, якому публіка висловила сердечну оцінку.

Концертна турні. Повідомляють нас, що на дні розпочинається концертне турне відомої речитатрки п. Софії Федорівни, опрорного співака, могутнього голосного тенора Михайла Голіцького і знаменитого цитриста Олександра Роніцького. Цей трійці товаришуватиме компанія п. Красовічів. Концертної програми складаються з першорядних творів. Мистецька трійця концертуватиме 21. березня в Стрию, 2. квітня в Станіславові, а після виїзду до Коломиї, Золочева й інших міст. Не підлягає сумніву, що наша провінційна публіка дуже прихильно і численно зустріне симпатичних концертників.

Бальфур і Палестина. Приїзд Джорджа Бальфура до Єрусалиму на відрізок гебраїського університету почався демонстрацією з боку магометан та християн і генеральним стріляєм у всій Палестині. Християне та магометани мали заборонити Бальфура вступ до переконань та святинь. Часопис вийшли в жалюбно-чорних ремих. Вийшла прохлявця в справі гноту магометан та християн в Палестині. Вона звернена проти особи Бальфура як головного трояка жидівської держави. Палестинський конгрес закликав малайському урядові, що англ. уряд буде відповідати за всі можливі події, підчас побуту Бальфура. Після дальшої погрози Бальфура є в тайні з огляду на приготування Арабів до демонстрацій.

Трагічна смерть. У Вілні застрелили ішовісменника та журналіста Гуго Беттагера якийсь молодіць, заявляючи, що він пішов за неморальним впливом його творів на його сестру, що вийшла на мавині.

Доля королів. Бувши саксонським королем Фрідріх Август I його зять, приїхав до Німеччини з фантасмагорию на монархістичну темну жару. Пашпорти були такі кепські, що ніхто не хотів про їх побут. Зате вони в час виходу.

Бурхливий Аничіо. Найбільший італійський поет Габріеле Аничіо славний із свого метушливого життя, зазнав ще одної пригоди в своїй ледь спав смерті. Ідуці у моторній поїзді по озерах Гара поїхав на бурю, в наслідок якої загорілася бензина. В останній хвилині вискочив поет з горючої лодки на берег.

4-тійний віртуоз. Лондон має приїзду славу 4-літнього п'євіста Джамбо, якого жинуха підчас свого побуту у Лондоні Палерезці і порокучав йому велику кар'єру.

Трагедія найсвітлішого бігуна. Найбільший сучасний бігун, Філіппіно Лавіно Нурі, який людною зіграв у мік нервах, перейшов у Нью-Йорк важку операцію спиною кишки. На гаду лікарів ні не зможе вже продовжувати своєї професії. Нурі мав лежати до спалення чудес спортивного мистецтва та прирочу.

Шенчівський концерт. У надв'ірківському концерті 2-го квітня в салі

Народного Дому візьмуть участь іше як нас інформують, відомий скрипач проф. Москвичів і багетон В. Крижанівський. Декорують сцену артисти малярі П. Кожух і Р. Лісовський.

3 театру. Львівський український театр І. Стадника повертає знова до Львова і відіграє в дні: в гезію 29. п. м. о год. 3:30 попол. «Ой не ходи Грицю», вестером 7:30 год. — прем'єру, фірмо на 3 дні Ж. Девалієр «Німа теща» (Анонім), в середу 1. IV п. р. о год. 4 попол. «Паливода», в четвер 2. IV. о год. 7:30 вечером, прем'єру, ефектному п'єсу на 4 дні Л. Андрієв «Дні нашого життя».

Вінідажю зі Львова 31-го березня п. р., вертаю 28. квітня п. р.

Д-р Куровиць.

3 судової салі.

Німа розправа «бесарабія».

В п'ятницю в полудне західилися промови оборонців, що тривали тої дні. Останнім помовляв д-р Л. Гакемч (боронить Лаволат). Голова трибуналу після останньої промови замкнув розтаву та повідомив, що засуд буде проголошений в суботу 28. III. о год. 12:30 в полудне. Всі оборонці промовляли теж у відсутності обвинувачених. Про засуд напишемо докладно в завтрашньому числі.

ОПОВІСТКИ.

Український театр І. Стадника — у Львові.

Неділя 29. III. п. р. о год. 3:30 попол. «ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ», вечером год. 7:30 — прем'єра «НІМА ТЕЩА» (Анонім), фавса на 3 дні.

В середу 1. IV. п. р. тощо 4 год. попол. «ПАЛИВОДА».

В четвер 2. IV. п. р. год. 7:30 вечером прем'єра — помовка! «ДНІ НАШОГО ЖИТТЯ», п'єса на 4 дні.

Український Наддніпрянський Хор Д. Котика.

Субота 28. III. м. Сєнік.

Неділя 29. III. м. Сєнік. 1230 5-7

Український Театр під дир. І. Ногутки.

Залішняк м. сала Нар. Дому:

Субота 28. III. МІРА ЕФРОС.

Вікторок 31. III. ПРО ЦО ТИРСА ШЕ-ЛЕСТИЛА.

Середа 1. IV. ГЕТЬМАН МАЗЕПА.

Четвер 2. IV. (допий раз) ЧЕСНА ЗУ-ЗАННА.

Торське, сала «Просвіта»:

Неділя 29. III. НЕУДАЛИИ РОМАНС (о год. 3. пополудні).

У с т е ч к о, сала «Просвіта»:

Неділя 29. III. НАТАЛКА ПОЛТАВКА.

НЕГАІНО на продаж бав-ватин? сєпє в сєреднєстію Львова за ціну товарів і урядження. Зголошення під «Ніда» до Адміністрації «Ніда». 1643 4-4

Товсте, сала кіна:

Неділя 29. III. ЗРАДЛИВИ МУЖЧИНИ.

Додатковий зголошення на транісє-лий курс інструкторок Українського Педагогічного Товариства у Львові Рикон ч. 10. II. п. приймається до дня 5-го квітня п. р. По уклєчєню науки можуть абсолєвєнти одержувати посади інструкторок. 1671 1-2

Погоулєня до Медової Печери зєходом Г-на «Плай» відбудється в невідєлю, дня 29. березня 1923. Збірка тощо о 10. год. рачо при останній станції трамвая на Личаківській вулиці. Прогоулєка триватимє тої години. Для членів даром, нечлєни 50 сот. 1-1

Українське Товариство допомоги біженцям з України і їх родинам в Польщі, фїлія у Львові, Руська ч. 3. Урядові години: від 10 до 2 дня і від 6 до 8 вечорі щодєню, по сєнятє та недєлях від 11 до 1 дня. 1-1

Дрібні оголошення.

ДАХІВКУ глиняну і асбєстову писавє інженєр Вініковський, Львів, вул. Мєний Сєйт 20. 1522 8-10

БОТРА ПАІНА вїдєє замїж за адвокєтського урядника, молодєця лїт 34 на сталій посадї з дохотом 400 зот. в мєсєцї і сєреднім майном. Сєрєдні, неанонїмні листи просїтьє сєлати до Адмїнїстрації для «зєпендєнта». 1668 2-2

ГР-КАТ. УРЯД ПАРОХІАЛЬНИИ в Су-ШИЦІ гєл. коло Хирова пошукує учєтельку для учєнцї для докінчєня 1 кл. їмї. жїм. Зголошення: Гр-кат. Уряд парохїальний в Сушїцї вєл., почта Хирів. 1653 5-6

ХТО знає бї шо про фєноїха 9. п. п. Лєзара Лєва Рєпєпортє, шо в 1915. році полєз в росїйський полєм, а в році 1919 перебував в Тонєску, будє лєкєвалї поїдомити рїдно на адресу Олєксї Ко-пєль, Люблїн к. Стрїє. Зєкордонні часосїтї просїтьє о перєдрук. 1-1

КАПЕЛЬНИКА І ПЯІНІСТА в одній особї зєяєжєє Дїрєкція львєвського українського театру І. Стадника. Умова по зголї. Зголошення присїлати: Дїрєкція театру Стадника, вул. Шєнєкєвєчє ч. 5. Львів. 1674 1-3

УКРАЇНСЬКЕ ПЕДАГОГІЧНЕ ТОВАРИСТВО

видало

ВЕЛИКОДНІ ЛИСТІВКИ

1-ша серія — 8 штук. Ціна одної листівки 10 грошів.

Головний Склад в Книгарні УЛТ. Львів, Руська 3.

ЛІКЕРИ

з вишуканим смаком

Orange tripl sec

MONASTIQUE

Curacao blanc

ПАРТВИ

ТОВ. АКЦ.

Основано 1823 р.

ПОЗНАНЬ.

1676

КАНТОРОВИЧ

НАСЛ.

1-3

ПЕРШОРЯДНІ

ГОРІВКИ

СОТНА

ЛОВЕЦЬКА

СЛИВКОВА

Верх над всіми добрими беруть:

метанкові кармельки з яйцями
метанкові кармельки з міґдалами
метанкові кармельки з чоколядою
метанкові кармельки з моккою

є дуже смачні і поживні.

Правдиві кармельні мають напие Орлик і Ска

НА КОЖДОМУ ЦУКОРКОВІ.

До набуття в кождім ліпш'м склені.

Ignis

ФАБРИКА МЕТАЛЕВІХ

ПІЖОК І ВИПАДІВ

Львів

вул. Печерська 108

Телефон 477.

Цїни на мебелї фїрм дарєм. Для осіб прєкєлєтє 1493 — за опєзєтєю 0:30 зєл. почтовими зєчєчєнє. 5-5

Ширїть наш часосїтї!

Вїдєєс Вїдєєвнїчє Сїлєка «Пїло».

З друкарні Вїдєєвнїчє Сїлєка «Пїло». Львів. Рєлєє « 10.

За редакцію відповїдєє О. Костик.